

VÝROČNÁ SPRÁVA
za účtovné obdobie k 31.12.2020

Obchodné meno účtovnej jednotky : **Agrodružstvo Turňa**

Sídlo : 044 02 Turňa nad Bodvou č. 354

Vyhotovená dňa : 06. 07. 2021

Prerokovaná dňa : 08.09.2021

Počet strán : 11

.....
Ing. Imrich Kovács, predseda

1./ Úvod – všeobecné údaje

Povinnosť vypracovať výročnú správu družstva za rok 2020 vyplynula z § 20 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Obchodné meno : Agrodružstvo Turňa

Sídlo : 044 02 Turňa nad Bodvou č. 354
IČO : 36861421

DIČ : 2022735880

Hlavné činnosti : - poľnohospodárska výroba – zmiešané hospodárstvo
- výroba poľnohospodárskych plodín a chov hospodárskych zvierat

Štatutárny orgán : Ing. Imrich Kovács – predseda
Ul. Čiga 668/9, 044 02 Turňa nad Bodvou

Agrodružstvo Turňa vzniklo v dôsledku rozdelenia Poľnohospodárskeho družstva Nová Bodva dňa 31.12.2008.

2. / Stav a vývoj účtovnej jednotky

Agrodružstvo Turňa je lokalizované vo východnej časti Slovenského krasu a zameriava sa na poľnohospodársku prvovýrobu. Záujmové územia družstva sa nachádzajú v k. ú. obcí Turňa nad Bodvou, Háj, Dvorníky, Včeláre, Zádiel a Hrhov.

Družstvo sa vo svojej činnosti zameriava hlavne na výrobu surového kravského mlieka, chovu výkrmového hovädzieho dobytku.

Družstvo hospodári v repnej výrobnej oblasti na výmere 1969,62 ha poľnohospodárskej pôdy. Hustosiate obilniny pestuje družstvo na 548,17 ha, repku olejnú na 84,22 ha, krmoviny na ornej pôde na 568,74 liečivú rastlinu – pestreca mariánskeho na 46,15 ha. Zvyšok z celkovej výmery obhospodarovanej plochy tvoria lúky a pasienky a to 722,34 ha.

Rastlinná výroba je vo veľkej miere závislá od priazne počasia. Hospodársky rok 2020 uzatvorila takisto stratou ako rok 2019, ale tá strata bola o 106715,- EUR nižšia ako v roku 2019.

V minulom roku z dôvodu skorých letných horúčav všetky hustosiate obiloviny „zahoreli“. Extrémne počasie spôsobil výpadok produkcie cca 50 % a zhoršenú kvalitu obilovín a kukurice.

Ponúknutá cena na kúpu sladovníckeho jačmeňa, zo strany odberateľa v dôsledku nesplnenia parametrov bola taká nízka, že po zvážení všetkých okolností sme sa rozhodli jačmeň používať na kŕmenie zvierat. Pšenica síce bola predaná ako potravinárska, ale za nižšiu cenu pre nesplnenie všetkých kvalitatívnych parametrov.

Kukurice boli do značnej miery poškodené vetrom po vzhádzaní a na výmere cca 50 ha sme museli presiať.

Vetrom poškodené rastliny boli napadnuté snežou a nemohli byť pozbierané pre potreby ŽV. Z toho dôvodu sme ich uskladnili v samostatnom žľabe a ponúkli na predaj pre BPS. Ostatné plochy kukurice boli pozbierané systémom LKS a uskladnené vo vakoch pre potreby ŽV.

Veľkým problémom RV sú škody spôsobené voľne žijúcou zverou. Napriek tomu, že celá plocha kukurice a repky je chránená el. ohradníkom škody sú vysoké. Musíme veľmi obozretne plánovať oševné postupy, aby sme aspoň čiastočne eliminovali škody, hlavne v zimnom období.

Realizačná cena pšenice klesla oproti roku 2019. Jačmeň a repku sme predali za vyššiu cenu ako v roku 2019.

Vyrobené množstvo konzervovaných objemových krmív v porovnaní s predošlým rokom dosiahlo len 97,5 %. Kvalitné konzervované objemové krmivo je základom výživy dobytky a jeho absencia má výrazne negatívny dopad na ekonomické výsledky živočíšnej výroby, čo sa následne odzrkadľuje aj na hospodárskom výsledku družstva. Z tohto dôvodu musíme klásť veľký dôraz na výrobu objemových krmív.

Máme značné rezervy v oblasti plánovania a organizácie jednotlivých technologických postupov, výživy rastlín, ochrany rastlín, efektívneho využívania pracovného času a v neposlednom rade starostlivosti zverenej techniky.

Štruktúra osevu v ha a produkcia v t

Plodina	2019			2020		
	ha	Pr. úroda	t	ha	Pr. úroda	t
Obiloviny	583,67		1443,83	548,17		1922,16
z toho pšenica ozimná	345,66	2,24	773,69	291,07	3,55	1033,30
jačmeň jarný	238,01	2,82	670,14	204,92	3,69	756,44
jačmeň ozimný	0		0	52,18	4,19	218,72
Pestrec mariánsky	31,40	0,66	20,75	46,15	0,32	14,60
Repka ozimná	70,38	3,16	222,60	84,22	2,30	193,50
Kukurica na siláž, LKS	254,19	24,56	6243,36	199,88	24,16	4829,28
Cirok na siláž	22,41	38,01	851,82	45,05	25,35	1141,82
Zmeska ozimná	0		0	45,05	18,50	833,20
Lucerna	145,19	24,95	3622,44	187,71	31,26	5858,28
Ďatelina	11,77	0	0	1117	7,12	79,56
Trávy na ornej pôde	163,72	12,82	2099,28	124,93	6,69	836,40
Trvalé trávne porasty	690,56	3,35	2311,94	722,34	2,49	1798,84
Ležiaca pôda s dotáciami						
Poľnohospodárska pôda spolu	1973,29		16816,02	1969,62		17593,94

Živočíšna výroba hospodársky rok 2020 uzatvorila takisto stratou ako rok 2019, síce táto strata bola o 11 340,- EUR nižšia ako v roku 2019, ale s výsledkom zďaleka nemôžeme byť spokojní.

Pravidelným zdrojom tržieb je produkcia a následný predaj kravského mlieka.

V roku 2020 priemerná cena mlieka dosiahla úroveň 35,11 eurocent na l mlieka a to číslo znamená zníženie ceny oproti roku 2019 o 0,29 eurocent na každom predanom litre mlieka. Vlastné náklady na výrobu 1 litra mlieka sa znížili o 2,33 cent/l (39,63 cent/l).

V roku 2020 sa narodilo v dojnóm stáde o 4 ks menej teliat v porovnaní s rokom 2019 a uhynulo o 1 ks viac. V roku 2020 sa znížil prevod jalovic do stavu kráv zo 144 ks na 101 ks v porovnaní s rokom 2019 . Zvýšila sa brakácia z 33,65 % na 34,65 %. Z uvedených čísiel vyplýva, že sa nám znížil stav dojníc ku koncu roka 2020 na 319 ks. Zvýšila sa produkcia mlieka na kravu o 187 l a sme dosiahli 6907 l/dojnica.

Realizačné ceny u HD sa znížili z 1,637 € na 1,579 €.

Zvýšil sa odchov teliat na 100 ks kráv bez prevodu VTJ z 59,12 na 68,69.

Pri chove jalovic dojného stáda príchodom dvoch vyučených ošetrovateľov HD sa zlepšila situácia. Boli dosiahnuté očakávané váhové prírastky, avšak zabrezávanie jalovic ešte stále je oneskorené, čo má na svedomí vysoký vek jalovic pri prvom otelení. Od toho sa odvíja ekonomika výroby mlieka, počnúc výrobnými nákladmi na odchov jalovic, produkcia mlieka , dlhovekosť, atď.

Chov KBTPM postupne rozširujeme preradením kráv z dojného stáda a zaradením doma odchovaných jalovic do stáda. Preradili sme 29 VTJ z vlastného odchovu. Dosiahnuté výsledky zatiaľ zaostávajú od očakávania. Odchov teliat na 100 ks kráv je na úrovni 70,15 %, nezabezpečí rentabilitu chovu. Vysoká brakácia, na úrovni 25,37 % tiež je varujúca, či vôbec má zmysel zachraňovať vyradené kravy z dojného stáda týmto spôsobom . Cieľ je dosiahnuť min. 90 ks a znížiť náklady na kŕmny deň, predovšetkým využitím pastevného spôsobu chovu a znížením nákladov na vyrobené krmivo.

Nad'alej pretrvávajú problémy s odbytom zástavového dobytku mäsových plemien. Po zastavení vývozu do Turecka značne poklesla cena zástavového dobytku. Z toho vyplýva, že nepredané kusy boli zaradeného do výkrmu , alebo do odchovu jalovic s cieľom zaradiť do stavu KPTPM.

Do šľachtiteľského programu máme zaradených 10 kráv. Postupne plánujeme ich stav rozšíriť doma narodenými potomkami a ponúknuť záujemcom kvalitný plemenný materiál.

Chov oviec má viac-menej charakter nostalgie. Napriek tomu, že sa starajú o to zamestnanci zaradení ku HD, dosiahnuté naturálne výsledky sú podstatne lepšie ako v čase, keď tam boli tzv. „profesionáli“. Podarilo sa nám zachovať ŠCH, nemeckého mäsového merina a nad'alej produkujeme plemenných baranov, o ktorých je momentálne zvýšený záujem.

Farma hydiny v roku 2020 bola v prenájme, ale nájomná zmluva v roku 2021 bola dohodou ukončená na návrh nájomcu.

Stavy hospodárskych zvierat k 31.12.2020

	2019	2020
– kravy dojné	340	319
– kravy bez trh.prod.mlieka	115	119
VTJ	72	61
teľatá	229	185
jalovice	230	260
HD vo výkrme	242	253
plemenný býk	4	7
HD spolu :	1232	1204
bahnice	50	60
pl.barani	1	1
ml.barani	7	4
ml.ovce	13	9
OVCE spolu :	71	74

Vybrané ukazovatele živočíšnej výroby

	2019	2020
Výroba mlieka v tis. l – dojnice	2 136,9	2 271,9
Predaj mlieka v tis. l – dojnice	1 990,9	2 125,6
Dojivosť na 1 kravu v l – dojnice	6 720,0	6 907,0
Produkcia / predaj mlieka v l na 1 KD – dojnice	18,41 / 17,15	19,53/18,26
Narodenie teliat v ks	337	333
Úhyn teliat v ks	5	6
Odch. teliat na 100 ks kráv bez prev. VTJ – dojnice	59,12	68,69
Odch. teliat na 100 ks kráv bez prev. VTJ - KBTP	55,81	48,51
Brakovanie kráv v % – dojnice	33,65	34,65
Brakovanie kráv v % – KBTP	29,46	25,37
% tel'ných kráv – dojnice	48,50	50,70

Mechanizácia : Je rozhodujúcim úsekom fungovania družstva. Napriek tomu, že nie je evidovaná ako samostatná účtovná jednotka, má významný vplyv na dosiahnutý hospodársky výsledok jednotlivých úsekov. Rozhodujúcou mierou sa podieľa na tvorbe vlastných nákladov jednotlivých komodít, ktoré sú potom premietnuté do VN predávaných komodít.

Na nákladovej položke údržby a opráv strojov a zariadení sme po dlhej dobe dosiahli úsporu a to oproti roku 2019 sumu 31 033,- EUR. Boli by sme radi, keby tento potešujúci trend pokračoval.

Okrem zabezpečovania objednávok RV a ŽV, má za úlohu zabezpečiť čo najvyššie tržby za vykonané služby mechanizačnými prostriedkami. V roku 2020 tento úsek vykonal mechanizačné služby pre poľnohospodárov v hodnote 93 tisíc €.

Tržby a realizované množstvá rastlinných , živočíšnych komodít a služieb**Tržby v EUR****množstvo v t, ks resp. tis. l**

	2019	2020	2019	2020
mlieko kravské	705 172	746 373	1 990,88 l	2 125,97 l
jatočné kravy	75 294	79 996	77,52 t	81,26 t
výkrm HD	184 905	239 742	100,29 t	133,29 t
jalovice, teľatá –jatočné	10 376	12 898	8,85 t	10,92 t
HD na ďalší chov	92 567	65 130	34,99 t	26,45 t
plemenný býk	2 817	2 928	2 ks	2 ks
predaj plem.baranov	4 800	0	11 ks	0
potrav. pšenica	55 838	43 525	360,79 t	315,52 t
sladov. jačmeň	4 074	14 144	28,34 t	74,44 t
repka ozimná	79 691	71 595	222,60 t	193,50 t
pestrec mariánsky	20 750	14 600	20,75 t	14,60 t

služby – za práce vykonané poľnohospodárskymi strojmi

126 714,- 92 916,-

nájomné za pozemky 10 517,- 13 845,-

nájomné za budovy 12 895,- 14 313,-

Realizačné ceny a vlastné náklady hlavných komodít v EUR**2019****2020**

	m.j.	RC	VN	RC	VN
mlieko	l	0,354	0,41	0,351	0,39
jatočné kravy	kg ž.hm.	0,971		0,984	
HD vo výkrme	kg ž.hm.	1,844		1,799	

Produkcia objemových, konzervovaných krmív v t**2019****2020**

seno	589,93	597,26
senáž lucernová, trávna	2519,32	3253,01
siláž kukuričná, LKS	6470,18	5453,84

Ukazovatele práce a miezd

	2019	2020
Počet zamestnancov k 31.12.	39	37
z toho THP	7	7
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný	38,5	36,9
Ročné mzdy v EUR	539086	509184

Výnosy a náklady v celých eurách

	31. 12. 2019	31. 12.2020
Výroba	1 635 743	1 745 658
- tržby za výrobky RV	217 705	181 275
- tržby za výrobky ŽV	705 172	746 373
- tržby za zvieratá	287 848	319 274
- ostatné tržby	150 126	129 684
- aktivácia	300 536	239 730
- zmena stavu výrobkov	26 973	60 287
- zmena stavu zvierat	- 50 136	-56 844
- zmena stavu nedokončenej výroby	- 2 481	4 680
Výrobná spotreba	1 472 705	1 332 165
Spotreba materiálu a energie	1 032 836	953 845
- spotreba PHM	213 573	181 180
- spotreba chemikálie	141 153	138 835
- spotreba osív	86 143	62 494
- spotreba hnojív	106 153	118 827
- spotreba stavebného materiálu	3 396	10 727
- spotreba náhradných dielov	73 604	61 615
- spotreba elektrickej energie	19 996	19 812
- spotreba plynu	7 156	6 168
- spotreba dezinfekčných prost.	7 496	7 443
- spotreba krmív	268 054	257 485
- spotreba spermíí	12 714	13 722
- spotreba olejov a mazadiel	8 032	8 032
- spotreba ostatného materiálu	63 621	49 955
- rozpustenie MTZ (náklady na zásobovanie)	20 911	17 773
Služby spolu	439 869	378 222
- nájomné za pôdu	63 045	69 200
- opravy	164 329	80 897
- veterinárne služby	10 240	9 468
- veterinárne služby – lieky	49 611	47 051
- plemenárske výkony	9 770	10 304
- výkony spojov	3 038	3 154
Osobné náklady	763 297	729 010
Dane a poplatky	42 100	47 837
Odpisy	442 957	473 753

Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu

	91 632	121 199
Zostatková cena predaného DM	89 946	95 863
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	861 431	790 164
Ostatné náklady z hospodárskej činnosti	78 330	12 668
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	- 301 280	- 155 474
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-14 386	- 22 121
Daň z príjmov (splatná a odložená daň)	- 16 586	- 7 401
Hospodársky výsledok	- 299 080	- 170 194

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v EUR

	2019	2020
Spolu	496 189	512 633
z toho :		
- stavby, budovy	23 502	
- stroje, zariadenia, dopravné prostriedky	39 507	229 920
- základné stádo zvierat	281 329	218 138
- pozemky	151 851	64 575

V roku 2020 v rámci doplnenia základného stáda dojnic sme preradili do chovu 101 ks a do chovu KBTPM 29 ks vysokoteľných jalovic v celkovej hodnote 202 105,- EUR (v priemernej cene 1554,65 EUR za 1 ks). Ďalej sme aktivovali a preradili do základného stáda jedenásť býkov v sume 13886,-EUR , 13 ks bahníc v celkovej sume 1 256,- EUR a 4 ks plemenných baranov v celkovej sume 892,- EUR.

V roku 2020 sme pokračovali v stavaní Vodovodu a zainvestovali sme 65 908,- EUR z vlastných zdrojov. Ďalej na obstarávanie poľnohospodárskych strojov z vlastných finančných zdrojov sme použili 64 691,- EUR, zo zahraničných zdrojov sme získali 9410,- EUR v podobe nenávratného finančného príspevku, formou finančného lízingu sme obstarali jednu rezačku KRONE v sume 158437,- Eur a formou bankového úveru vo výške 58572,- EUR poľnohospodársku pôdu.

K 31.12.2020 výška nesplateného bankového úveru činí 245 426,- EUR a zostávajúca časť finančného lízingu je 106 555,-EUR.

Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2020

Peňažné prostriedky na bankových účtoch a v pokladni 136 447 €

Pohľadávky po lehote splatnosti z obchodného styku	75 627 €
Pohľadávky v lehote splatnosti	122 870 €
Závazky z obchodného styku v lehote splatnosti	125 235 €
Závazky z obchodného styku po lehote splatnosti	477 482 €

Družstvo eviduje rizikové pohľadávky voči trom odberateľom. Na rizikové pohľadávky sa tvorila opravná položka v zmysle platných predpisov v roku 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2019 a aj v roku 2020 v celkovej sume spolu s úrokmi 4544,05 EUR .

3./ Majetkové pomery družstva

Počet členov k 31.12.2020:	10 fyzických osôb
Základný členský vklad pre fyzické osoby :	3 000,- EUR / člen
Zapisované základné imanie :	24 000,- EU

Jeden člen družstva v roku 2020 zomrel a t. č. prebieha dedičské konanie.

Na základe rozhodnutia členskej schôdze družstva v roku 2020 bol ukončený proces premeny DPL zo zaknihovanej podoby na listinnú podobu. DPL boli vydané pre 63 osôb v počte 14504 ks. Z toho členovia družstva vlastnia 10004 ks a ostatní 4500 ks. V roku 2020 družstvo odkúpilo 224 ks DPL, 441 ks bolo stiahnuté z CDCP a zaúčtované na účet 418.

4./ Iné dôležité informácie

V roku 2020 bol družstvu VÚB poskytnutý preklenovací podnikateľský úver v sume 600000,- EUR., ktorý je ručený dotáciami.

Koronavírus – vplyv pandémie nového koronavírusu na chod hospodárenia družstva

V súvislosti s vyhlásenými opatreniami kvôli koronavírusu družstvo zakúpilo svojim zamestnancom ochranné rúška. Všetky úseky sú vybavené dezinfekčnými prostriedkami. Zamestnanci boli informovaní o hygienických opatreniach, ktoré majú dodržiavať počas vyhlásenej pandémie.

Uzatvorenie štátnej hranice, ktorá sa nachádza 2 km od nás spôsobilo, že zamestnanci s trvalým bydliskom v Maďarsku museli robiť 90 km obchádzku.

Covid 19 nemá vplyv na hospodárenie družstva okrem nákladov na nakúpené ochranné a dezinfekčné prostriedky.

5./ Podnikateľským zámerom družstva na rok 2021 je :

Rastlinná výroba

- Hlavnou úlohou rastlinnej výroby je zabezpečiť pre živočíšnu výrobu dostatok krmovín, podľa potrieb jednotlivých kategórií zvierat v požadovanej kvalite a cene.
Na zvyšnej ploche vyprodukovať kvalitné tržné plodiny, ktoré budú realizované za ceny vyššie, ako sú vlastné náklady. Vývoj cien rastlinných komodít je priaznivý. Momentálna prevaha dopytu nad ponukou spôsobuje nárast cien. Pri realizácii produktov je potrebné strategicky sa pripraviť aj na dlhodobšie skladovanie komodít, za účelom dosiahnutia čo najlepšej ceny.
Pri výrobných procesoch neustále hľadať skryté rezervy na znižovanie nákladov.
- Zabezpečiť údržbu TTP podľa pravidiel správnej farmárskej praxe a zamedziť znižovaniu ich výmery.
- Intenzívnym spôsobom hospodárenia na pozemkoch vo výmere 121,089 ha okolo Dobogova zabezpečiť zvýšenie pestovania tržných plodín.

Plán osevu na rok 2020/2021 a celková úroda v t

	Plocha	Priem.ha.výnos	Množstvo celkom v t
pšenica ozimná	179,72 ha	(4,5 t /ha)	809
pšenica jarná	96,05 ha	(4,5 t /ha)	432
jačmeň jarný	245,89 ha	(4,0 t /ha)	984
jačmeň ozimný	38,91 ha	(4,0 t /ha)	156
kukurica na zrno	68,08 ha	(7,0 t /ha)	477
kukurica na siláž	156,87 ha	(25,0 t /ha)	3922
cirok na siláž	81,35 ha	(40,0 t /ha)	3254
repka ozimná	92,76 ha	(2,5 t /ha)	232
pestrec mariánsky	66,56 ha	(0,9 t /ha)	60
trávy na o. p.	159,58 ha	(10,0 t /ha)	1596
lucerna	139,17 ha	(30,0 t /ha)	4175
soja	33,71 ha	(3,0 t /ha)	101
pasienky, lúky	722,25 ha	(2,0 t /ha)	1445

.....
Celkom p. p. 2080,90 ha

Živočíšna výroba

- v chovu dojnic - zvýšiť priemerný počet dojnic na 340 ks
 - zvýšiť efektívnosť výroby mlieka
 - znížiť vek jalovic pri prvom otelení na 28 mesiacov
- v chovu KBTPM - zvýšiť počet KBTPM na 150 ks
 - zvýšiť odchov teliat na 100 ks kráv na 70 bez prevodu jalovic
- v chovu oviec - udržať šľachtiteľský chov pri minimálnych nákladoch
- v chovu kurčiat - zabezpečiť prevádzku farmy Háj vo vlastnej réžii, po ukončení prenájmu

Zámer živočíšnej výroby

plánovaná dodávka mlieka spolu v tisíc litroch	2200	l
ročná dojivosť na 1 ks	7100	l
brakovanie kráv (dojné stádo)	27	%
teľné kravy z dojného stáda	57	%
predaj hovädzieho dobytku :		
VHD 120 ks	81000	kg
VTJ 30 ks	16500	kg
zástavový dobytok 80 ks	24000	kg
vyraďené kravy 100 ks	60000	kg
predaj plem. býkov 8 ks	5600	kg
predaj plem. baranov 4 ks	320	kg
predaj výkrmovej hydiny 160000 ks	417000	kg

Plán investícií v EUR

nákup poľnohospodárskych pozemkov	100000,- EUR
nákup poľnohospodárskych strojov a technológií	200000,- EUR
prevod VTJ do základného stáda	150000,- EUR
stavebné investície	50000,- EUR

6./ Údaje o organizačnej zložke v zahraničí

Družstvo nemá v zahraničí organizačnú zložku.

7. Údaje o nákladoch v oblasti výskumu a vývoja

V oblasti výskumu a vývoja neboli vynaložené žiadne náklady.

8./ Návrh na vysporiadanie hospodárskeho výsledku - straty

Hospodársky výsledok – strata vo výške 170.194,39 EUR sa preúčtuje na účet 429 neuhradenej straty minulých rokov.